

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Forår 2024
Institution	Favrskov gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Historie – A niveau
Lærer(e)	Christian Aarøe og Jens Toftgaard
Hold	3u

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Amerikanisering
Titel 2	DHO – Den liberale utopi – et idehistorisk perspektiv
Titel 3	Tillid
Titel 4	Folkevandringer og Romerrigets fald
Titel 5	Synet på vikingerne
Titel 6	Reformation – Stat, Civilsamfund og individ
Titel 7	Kina – En verden udenfor
Titel 8	Tysk nederlagskultur

Titel 1	Amerikanisering
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Kilder og andre materialer: - Diverse kilder der viser humorens udvikling fra 1800 til i dag, med fokus på det som ikke længere er sjovt. - Billede fra Black-Lifes matter demonstration fra København i 2020 - Forskellige billeder og statistikker som viser sortes forhold i USA i dag og i 1930erne - Billedbladet fra 1920erne - Statistik danskernes forbrug af amerikansk kultur i 2022 - Forskellige billeder og statistikker som viser marshallhjælpens udbredelse i Europa efter anden verdens krig - John Mogensen "Ensomhedens gade nr.9" (1975) - https://www.youtube.com/watch?v=BP1CWFoSYU - Dean Martin "Gentle on My Mind" (1968) - https://www.youtube.com/watch?v=mq9iPte8UOY - Biografreklame for Captain America the first avenger - Forsiden til den første Captain America tegneserie (1941) - Forside til life magazine I 1950erne - Forside til billedbladet i 1950erne - Yankiebar-reklame fra 1950erne - Billede af danske hippier og amerikanske hippier - Uddrag fra Carl Barks-historier, en udgivet i USA og en udgivet i Danmark - Forskellige europæiske forsider til the amazing spider-man nummer 1 - Tabeller og grafer som viser udviklingen i FN's medlemstal og de største bidragsydere. - FNs regelsæt – 1.kapitel – formål 1945 - Responsibility to Protect (fokus for FN efter 1989/1991) - Uddrag fra den amerikanske uafhængighedserklæring 1776 - https://www.youtube.com/watch?v=PI0DSGLcTvg&t=118s Den amerikanske udenrigsminister taler om glæderne ved udvekslingsstudenter - Tabel der viser top-10 destinationerne for udvekslingsstuderende på verdensplan - Graf der viser udviklingen i antallet af udvekslingsstuderende i USA - Graf der viser sammensætningen af udvekslingsstuderende i USA - Diverse statistikker om afhængigheden i globalhandel i dag - Truman-doktrinen (uddrag) 1947 - Forordet til Fulbright–Hays Act of 1961 - FOREIGN ASSISTANCE ACT OF 1961 - Kort over Lande som modtog Marshallhjælpen fra 1947 og frem. - Kort over : Den amerikansk ledede militæralliance Natos medlemmer fra 1949 og frem

	<ul style="list-style-type: none"> - Baggrundsstof - Wikipedia om FOREIGN ASSISTANCE ACT OF 1961 - Grundbogstof om Truman-doktrinen og Marshall-planen fra Verden efter 1914 – i dansk perspektiv iBog® af Carl-Johan Bryld - Historiebevidsthedsmodeller fra Hassing og Vollmond Fra fortid til historie 1.udgave s.13 og s.15 - Det funktionelle kildebegreb fra https://denstoredanske.lex.dk/historie
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling –analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid –formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg –behandle problemstillinger i samspil med andre fag –demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - globalisering - historiebrug og -formidling - historiefaglige teorier og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	75 sider
Omfang	14 blokke af 95 minutter

Titel 2	DHO – Den liberale utopi – et idehistorisk perspektiv
Indhold	<p>Kilder og andre materialer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Average tax for highest income taxpayers 1945-2009 - Kort: Totalitære regimer I Europa 1930s - Graf: Gini koef. Udvikling fra 1940-2000 - Artikel: https://borsen.dk/nyheder/finans/lars-seier-faar-toppost-i-liberal-taenketank - Uddrag fra den amerikanske forfatning 1787 forord. - Ayn Rand: The nature of Government s.141-152 ebog. - Ayn Rand: Collectivized Ethics I uddrag. - Ayn Rand: Mans Rights I uddrag. - Nathaniel Branden: Counterfeit Individualism I uddrag. - Adam Smith: Om det princip der forårsager arbejdsdelingen i Nationernes Velstand s.54-55 - Henry David Thoreau: Civil Disobedience I uddrag - Uddrag fra den amerikanske uafhængighedserklæring 1776 - Uddrag fra den danske kongelov af 1665 - John Locke: To afhandlinger om regeringsførelse i uddrag fra 1690 - Thomas Hobbes: Leviathan i uddrag 1651 - Maleri af henrettelse af den britiske konge Charles den første under den britiske borgerkrig 1649 - Thomas Moore: Utopia I uddrag (læst som blind kilde uden angivelser af ophav som intro til forløbet), Gyldendal 2017 - Diverse billeder til at starte tanker om utopier op. <p>Baggrundsstof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kort tekst om den engelske borgerkrig - Tidslinje over den britiske historie 1600-1699 - Læroplæg om Hobbes og Locke - Anvendt viden om historiebevidsthed fra amerikaniseringsforløb - Anvendt viden om Menneskesyn, samfundsopfattelse og statens rolle fra Samfundsfag C - Anvende viden om det senmoderne samfund og individualisering fra Samfundsfag C niveau
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid –behandle problemstillinger i samspil med andre fag

	<p>–demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</p> <p>Kernestof:</p> <p>–forskellige styreformer og samfundsorganiseringer –politiske og sociale revolutioner –demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</p>
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	75 sider
Omfang	10 blokke af 95 minutter

Titel 3	Tillid
Indhold	<p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kornpriser fra 1871-1890 - Diverse kort og billeder brugt i forbindelse med overgangen fra vegetabilsk landbrug til animalsk landbrug. - tabel over antallet i dansk landbrug kreaturer(husdyr) 1871 – 93 - Gjenpart af en Kontrakt fra Strelluf Andels-Mælkeri 1883 - Billede af en centrifuge - Udvalgte statistikker og tabeller om andelsproduktion og fødevarepriser i slutning i 1800tallet og 1900tallet. - lineær regression der viser sammenhængen mellem foreningstilknytning og tillid. - Reglement for arbejdere i J.G,A Eickhoffs fabrik 1872 - Septemberforliget 1899 - Tabel over brugsforeningernes udvikling 1896 – 1915 - Det første møde i brugsforeningerne 1871 - Samvirke oktober 2020 - Kvittering fra Kvickly -Tabel som viser brugsforeningernes udvikling - Tabel der viser den årlige arbejdstid for maskinarbejdere hos J.G.A Eickhoff - Reglement for arbejderne på Rubens dampvæveri, 1869 - Tabel over forbrugsmønstre fra 1840 - 1900 Side 14 af 17 - Karl Marx og Friedrich Engels "Det kommunistiske manifest", 1848 - Gimle-programmet 1876 <p>Baggrundsstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekst om andelsbonden s.97-100i Det nye samfund på vej 1871-1913 Dansk social historie bind 5 af Vagn Dybdahl

	<ul style="list-style-type: none"> - Tekstuddrag om andelsbevægelsen og tillid fra Tænkepauser om Tillid. Gert Tinggaard Svendsen. https://unipress.dk/media/17128/tillid.pdf - Youtubevideo om den danske model: https://www.youtube.com/watch?v=vX0KJLXR6Mw
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling –analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid –formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg –demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	50 sider
Omfang	8 blokke af 95 minutter

Titel 4	<p>Folkevandringer og Romerrigets fald</p> <p>Forløbet bestod af to dele med hver sit fokus. Den første del fokuserede på folkevandringer som fænomen. Fokus var primært på at lære eleverne at arbejde synkront og diakront. I forløbet blev der anvendt materiale som elever i forskellige grupper høj grad selv valgte og strukturerede. Materialet er derfor ikke opgivet i UVB-en da det ikke var grundlag for fælles undervisning.</p>
----------------	---

	<p>I forløbets andel kiggede vi på forskellige forklaringer af Romerrigets fald herunder folkevandringer. Fokus var på hvordan disse var levn af deres samtid og hvor gode beretninger de var om Romerrigets fald.</p>
<p>Indhold</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uddrag fra Jeanette Varbergs bog <i>Mennesket har altid vandret</i> 2017 - EDWARD GIBBON: DET ROMERSKE RIGES FORFALD OG UNDERGANG, 1781 - Michael Rostovtzeff Romerrigets fald 1926 - Omskrivning og komprimering af C.R. Whittaker's bog "Frontiers of the Roman Empire" fra 1994 - Ammianus Marcellinus (330 – 389) om hunnerne og goterne - https://videnskab.dk/kultur-samfund/romerrigets-fald-hang-sammen-med-ustabilt-klima - https://jyllands-posten.dk/debat/international/ECE7820368/Folkevandringer-kan-forandre-Europa-for-altid/ - Diverse kort som viser folkevandringerne - Joseph Wright of Derby, A Philosopher Giving A Lecture at the Orrery, c. 1765, oil on canvas, 147 x 203 - Zosimus, Nye historie 5. Årh. - Pave Urbans tale i clermont 1095 - Augustin om krige 413 - Det kommunistiske manifest 1848 af Karl Marx - Ammianus Marcellinus om overforbrug hos romernes overklasse - Appian, Spartacus-opstanden ca. 100 år e.v.t. - Udviklingen i ulighed i Romerriget - Trailer fra filmen Spartacus. - Kort der viser Romerrigets udvidelse. - Lineær og cyklisk opfattelse af historien. - Romersk senator og historiker født 163 efter kristus. - Graf der viser britisk potteimport - kort der viser arkæologiske fund af potteskår syd og nord for Hadrians mur - Et Europa uden grænser - Kort der viser fund af romerske mønter udenfor Romerriget og inden for Romerriget. - Romerske bygningsværker nord for Donau. Floden betragtes traditionelt som Romerrigets "grænse" - Tabel der viser udviklingen i antallet soldater i Romerriget fra 24 - 420

	<ul style="list-style-type: none"> - Tabel der viser fordelingen mellem felthære og frontiertropper omkring år 300. - Tabel der viser placering af soldater og frontierforsvar fra 23 - 192 - Illustrationer som viser romersk grænseforsvar fra <i>the grand strategy of the roman empire</i> af Edward Luttwark - Billeder af forskellige folkeslag i slutningen af det vestromerske riges eksistens - Billede af sprogtræ der sammenhængen mellem forskellige sprog i Europa - Kort der viser ruterne for forskellige folkeslags vandring ind i Romerriget - Kort der middelhavet efter det vestromerske riges fald. - Forskellige billeder af romerske ruiner i europæiske byer - Religion og oplysning fra fokus 1. Brugt i forbindelse med Gibbons teori. - Baggrundtekst om de romerske guder. Brugt i forbindelse med Gibbon - Baggrundsstof til Rostovtzeff: - https://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Rostovtzeff - https://da.wikipedia.org/wiki/Sovjetunionen - https://folkedrab.dk/artikler/den-russiske-revolution-1917 - Grundbogsstof ikke-romere i den romerske hær - Kort over EU's udvidelser 1958 – 2020
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling –analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid –formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg

	<p>–behandle problemstillinger i samspil med andre fag</p> <p>–demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</p> <p>Kernstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historiebrug og -formidling - historiefaglige teorier og metoder - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - forskellige styreformers og samfundsorganiseringer
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	80 sider
Omfang	9 blokke af 95 minutter

Titel 5	Synet på vikingerne
Indhold	<p>Baggrundstekst/materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om Danmarks fødsel. Uddrag fra "Grundbog til Danmarkshistorien", Peter Frederiksen, Knud Ryg Olsen & Olaf Søndberg, Systime 2012, s. 27-35 • Om kildegrundlaget. Uddrag fra "Danmark i vikingetiden", Carl og Esben Harding Sørensen, Gyldendal 1979, s. 9-11. • Kort der viser vikingernes hjemlande, bosiddelser og togter. Samt vikingernes naboer og samtidige kulturer. • Podcast fra Kongerækken: http://netudgaven.dk/2015/10/kongerækken-2-harald-blaatand/ • Om vikingerne i eftertiden. Fra "Vikinger og togter", Carl Harding Sørensen, 1990, s. 6-9. • Om Ulf Zanders seks typer af historiebrug. Lærernote baseret på Niels Kayser Nielsen: "Historiens forvandlinger. Historiebrug fra monumenter til oplevelsesøkonomi", Aarhus Universitetsforlag 2010. <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En arabisk købmand om vikingerne i Hedeby. Fra Jørgen Bjernum: Kilder til vikingetidens historie, side 27-28, Gyldendal 1971. • Ibn Fadlan om vikingerne ved Volga. Uddrag fra danmarkshistorien.dk: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ibn-fadlan-om-vikingernes-ar-rus-skikke-ca-922/ • Widukind om danerne 968 • Venderkrøniken ca. 1170 • Billeder af Jellingestenene • Støbeform og smykker som viser en støbeform der både kan lave en torshammer og et kors • Tre billeder fra Martin Djupdræt: "Billeder af vikingen", Skoletjenesten 1998, s. 16, s. 18 og s. 20: 1) Johan Ludvig Lund: "Habors tilbagekomst" (1813). 2) Johan Ludvig Lund: "Pyrrhus og Andromache med Hektors grav" (1807-1811). 3) L. Frølich m.fl.: "Thor, udsmykning til Nordisk Højtid" (1845). • A.D. Jørgensen om vikingerne (1882). Fra "Vikinger og togter", Carl Harding Sørensen, 1990, s. 12-13 • H. C. Andersen: "I Danmark er jeg født" (1850) • Adam Oehlschläger <i>Guldhornene</i> 1802 og <i>Der et yndigt land</i> 1819 • Billede: Lorens Frølichs vikingefrise 1883 • Billede: Bayeuxtapetet 1066 • Billede: Holger Danske Skævinge kirke 1500tallet • Billede: Holger Danske 1907 HP Pedersen

	<ul style="list-style-type: none"> • Billede: Johan L. Lund Kong Sigars hof 1813 • Billede N. Abildgaard: Svend Tveskægs løsladelse 1778 • Eksempler på historiebrug: Daniel Aggers tatoverede ryg, Anders And forside, roligans • Bismarckstatue fra staten af 1900tallet • Wikipediaopslag om Valhalla og et billede af monumentet • Billede af Hitler i rustning i 1930erne • Plakat til Reichstagbautag i Goslar i 1936 i Nazityskland • Denkmahl für die ermordeten juden Europas 2003 Berlin
Omfang	9 blokke a 95 minutter Cirka 40 sider

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Forløbet gennemgår dele af Vikingetiden som periode i Danmarkshistorien, med fokus på periodens begrænsede kildegrundlag og den betydning vikingerne har og har haft for Danmark og verden/Europa – herunder Danmarks statsdannelse og overgang til kristendommen. Derfor har forløbet titlen "Synet på Vikingerne" og beskæftiger sig i høj grad med synet på vikingerne i samtid og eftertid – fra arabiske købmænd i 900-tallet til danske fodboldspillere i dag.</p> <p>Kompetencer/mål:</p> <p>Kildebehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ophav, indhold og brugbarhed • Billedanalyse. • U-trope. • Historiebrug <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danmarks tilblivelse • Europæisk middelalder • National identitet <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling • analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund gennem tiderne • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper • reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien • formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg. • demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/par- og gruppearbejde/ skriftligt arbejde – forsøg med formidling af kildeanalyse.</p>

Titel 6	Reformation – Stat, Civilsamfund og individ
Indhold	<p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Danske lov af 1683 i uddrag (især kapitel 11) - Retningslinjer for embedsmanden i dag: https://medst.dk/arbejdsomraader/hr/retningslinjer-for-embedsmaend/kodex-vii-de-syv-centrale-pligter/ - Diverse kilder (kort, tabeller, regressioner samt figurer) til foreningsdeltagelse og foreningsliv i DK i dag. - Mit hjerte altid vanker mel. Carl Nielsen - Kort over vækkelserne i DK 1800 tallet. - Fortale fra kirkens gienmæle af N.F.S. Grundtvig 1825 - Jesu, min brudgom, livsaligste ven af Hans A. Brorson 1739 - Forordning om skolerne på landet i Danmark 23.januar 1739 - Konfirmationsforordningen 13.januar 1736 danmarkshistorien.dk - Tabel: Den gamle adels andel af topembedsmænd i den civile administration 1660-1720 - Introtekst til rangforordningen af 1671 - Figur og graf om danskernes holdning til at betale skat i dag. - Martin Luther in Rome: Klip fra Lutherfilm: https://www.youtube.com/watch?v=WiSCnZ4wSMo - Lignelsen om den barmhjertige samaritaner i Biblen - Markusevangeliet kapitel 11 - Mathæusevangeliet kapitel 27 - Paulus' brev til Galaterne kapitel 3 - Mosebog i uddrag - Martin Luther 1520: De Kristnes to naturer og det nye menneske - Søren Kirkegaard om Kristendom 1855 - Graf: Offentlig underskud/overskud 2020 landesammenligning. - Graf: Offentlig bruttogæld 2020 landesamlingen. - Verdenserklæring om menneskerettighederne artikel 1 fra https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/om_os/om_menneskerettigheder_diverse/fn_verdenserklæring_fil.pdf - Indeksering af lande med mest religiøs frihed: https://www.usnews.com/news/best-countries/rankings/religious-freedom - Artikel om seksuel frihed samt indeksering af Human Freedom Score - Luk samfundet op: Giddens: Refleksivitet og det senmoderne samfund afsnit 4.3 1.udgave (brugt som kilde til i dag) <p>Baggrundsstof:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Pligt og Omsorg: Velfærdsstatens Lutherske rødder red. Nina Koefoed 2021: afsnit: Præsten og den kristne børnelærdom s.102-103 samt afsnit om 1700 tallets husstandssamfund s.134-135 - Model over svag stat/stærk stat fra Helle Malmvig i Politica 1999 - Introkildetekst til den store matrikel 1688 fra danmarkshistorien.dk - Introtekst til Danske lov 1683 - Enevælden 1660-1849 fra Danmarkshistorien.dk - Embedsmandsstat og opinionstyret enevælde i Politisk offentlighed og demokrati i Danmark af Jørn Loftager 2004 magtudredningen Aarhus Universitetsforlag - Reformation i Introduktion til Komparativ Politik s.107-116 (kun det om reformationen). - De stærke jyder: https://da.wikipedia.org/wiki/De_stærke_jyder - Baptistkirken: https://da.wikipedia.org/wiki/Baptistkirken - Hernhutiske brødremenighed: https://da.wikipedia.org/wiki/Herrnhutiske_Brødremenighed - Pietisme: https://denstoredanske.lex.dk/pietisme - Læreroplæg om Hegels opfattelse af forholdet mellem stat og individ og muligheden for skabelse af et civilsamfund. - Postdoc-projekt: Protestant Aesthetics of the Nordic Welfare State - Weber: Rationalitetens skæbnetema s.104-106; Den protestantiske etik og kapitalismens ånd s.117-118; Weber og den særlige vest s.119-120 i Klassisk og moderne samfundsteori red.Heine Andersen og Lars Bo Kaspersen - https://www.kristeligt-dagblad.dk/ide-tanke/weber-beskriv-troens-betydning-kapitalismens-opblomstring - Eleverne egne indledende søgninger og redegørelser for reformationen pba. Selvfunden materiale på nettet – konstruktion af reformationssang.
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling –analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid

	<p>–formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg</p> <p>–demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	75 sider
Omfang	15 blokke af 95 minutter

Titel 7	Kina – En verden udenfor
Indhold	<p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diverse kort over Kina og omegn. - Kongespejl om den trange nød fra Norge ca.1250 - Yan Yen's memorandum til kejseren 780 angående indførelsen af dobbeltskatten. - Et Kejserligt dekret af 724, der udnævner kommissærer til fremme af landbruget for at lette befolkningens byrder. - Memorandum fra 733 til kejseren fra Pér Yao-Ching (uddrag) - Et kejserligt dekret af 721, der tager sigte på at forhindre bønderne i at flygte fra deres hjemstavn. - Diverse tabeller over antal husholdninger og personer i forskellige kinesiske provinser fra Sui-dynastiets tid (ca.609) og til Táng dynastiet (ca.742-755). - Forskellige tekstuddrag fra "Confucian Analects". - Grundbog til historie – verden uden for Europa af Peter Frederiksen 2019: Østasien s.81-91. Brugt som kilde til forståelse af Vestens måde at forstå Kinas historie på. - Diverse UVBér fra historielærere på Favrskov Gymnasium og deres forløb om en verden udenfor Europa. - Vejledning til lærerplan 2022 Historie A - Lærerplan Historie A (Uddrag) - Selections from the Han Feizi: Chapter 49, "The five vermin - Selections from the Laozi (Daodejing)

	<ul style="list-style-type: none"> - The book of master Mo 476-221 f.v.t. <p>Baggrundsstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogsstof: Rigets administration afsnit 4.9 (kan eftersendes ved forespørgsel). - Metodeopslag: Diskursanalyse i Hassing og Vollmond Fra fortid til historie 1.udgave. Samt Historiebevidsthedsmodeller fra samme bog. - E.Said: Orientalism Penguin 2003 s. 67-68 samt Berlin i Said s.70. - Sammenskrivning af Historielabs bilag til forløbet om historiebrug: https://historielab.dk/til-undervisningen/undervisningsforloeb/historiebrug/ og Niels Kayser "Historiens forvandlinger. Historiebrug fra monumenter til oplevelsesøkonomi", Aarhus universitetsforlag 2010. - Historiske troper – genskrivning baseret på Historiens forvandlinger, Niels Kayser 2010 s.53-55.
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling –analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie –opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid –formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg –demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <ul style="list-style-type: none"> - Udenfor Europa og Vesten <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne

Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	75 sider
Omfang	12 blokke af 95 minutter

Titel 8	Tysk nederlagskultur - .
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Hindenburg Lancerer dolkestødslegenden 1919 fra... • Diverse billeder som fremstiller dolkestødslegenden fra https://www.annefrank.org/en/anne-frank/the-timeline/entire-timeline/#193 og https://padresteve.com/wp-content/uploads/2011/07/stab-in-the-back.jpg • Diverse kort som viser Tysklands territoriale udvikling fra 1846 - 1914 • Interaktivt Danmarkskort: https://danmarkshistorien.dk/oversigter/interaktivt-danmarkskort/interaktivt-danmarkskort • Søjlediagrammer der viser deserteringer i udvalgte tyske militærenheder fra https://books.openedition.org/pucl/2958 • Tysk soldats brev fra fronten i Flandern i 1915 fra https://wwi.lib.byu.edu/index.php/1915_Documents • En tysk desertørs erindringer fra første verdenskrig: https://wwi.lib.byu.edu/index.php/XXI_IN_THE_HELL_OF_VAUQUOIS • Chefen for den tyske generalstab Eric Ludendorff beskrivelse af kampene i 1918 fra https://archive.org/details/mywarmemories19101lude/page/n7/mode/2up • samtale mellem Ludendorf og Feltmarskal Hindenburg den 28/9 1918. fra https://archive.org/details/mywarmemories19101lude/page/n7/mode/2up • Diverse billeder fra Tysklands hjemmefront • Folkeafstemningen i Mellemslesvig den 14. marts 1920 og de dansk-tyske reaktioner fra Danmarkshistorien.dk: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/folkeafstemningen-i-mellemslesvig-den-14-marts-1920-og-de-dansk-tyske-reaktioner • Kort af Tyskland før og efter første verdenskrig • Cornilli Barnett om første verdenskrigs afslutning 1963 fra.. • Uddrag af Versaillestraktatens bestemmelser om med Tyskland 28. juni 1919 fra https://verdenerfter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=406 • Wikipedia om Tysklands reaktion på Versaillesfreden i 1919: https://en.wikipedia.org/wiki/Treaty_of_Versailles • Diagram som viser styrkeforholdet på vestfronten fra 1 april til 1 november 1918 fra https://dispatch.bazaarofwar.com/p/exponentials-and-unpredictability

- Kort der viser de allierede erobringer i 1918
- Diverse kort som viser Preussens etniske, nationale, befolkningstæthed, religiøse, geografiske og jobsammensætning fra 1800 - 1910
- Frederik den andens politiske testamente 1752
- Henry Kissingers beskrivelse af den westfalske fred
- Kort over det hellige romerske rige i 1618
- Wikipedia om Frederik den store:
https://en.wikipedia.org/wiki/Frederick_the_Great
- Tabel over udviklingen inden for adelsslægters andel af embedsmænds poster 1660 - 1720
- Uddrag fra Kongeloven, 1665
- Uddrag fra artikel om enevælden i Preussen *ABSOLUTISM AND ITS LIMITS. THE MONARCHY AND THE NOBILITY IN EIGHTEENTH-CENTURY PRUSSIA 2017* af Dmitrii V. Sterkhov
- kildeintroduktion til rangforordningen 1671 fra
<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/rangforordningen-25-maj-1671>
- tabel som viser andelen officerer i den preussiske hær som ejer jord fra 1713 - 1804. Dette tidspunkt er det kun junkerklassen som kan eje jord.
- Uddrag fra Claus von Clausewitz *1888 Nachrichten über Preussen in seiner grossen Katastrophe:*
- Uddrag fra *the brain of an army a popular account of the German general staff* af Spenser Wilkinson 1891
- Uddrag fra reformtænkere af den preussiske hær om den såkaldte Auftragstaktik
- Citat af Den første chef for den tyske generalstab Gerhard Johann David von Scharnhorst (12 November 1755 – 28 June 1813) om principperne bag uddannelse af officerer:
- Holger H. Herwig, *"The Prussian Model and Military Planning Today,"* Joint Forces Quarterly, Spring 1998,
- Tabel som viser sammensætningen af et studium ved *Allgemeine kriegsschule i 1823*
- Otto Von Bismarck om krigene mod Danmark, Østrig og Frankrig og Feltmarskal von Moltke 1866.
- Tabel som sammenligner den nordtyske toldunionens og Østrigs-Ungarns nettoproduktionsværdi per capita i 1840erne, Kort som viser toldunions udvikling fra 1834 - 66, figur som viser udviklingen i uddannelse i de tyske stater i det 19 årh., tabel som viser den politiske sammensætningen af det preussiske andetkammer 1858 - 1863 fra *tyskerne nation og stat i Tyskland 1815 - 1988*. nr. 43 - 44 af den jyske historiker 1988 red. Per Klüver.
- Uddrag fra *the Iron kingdom 1600 - 1947* af Christopher Clark 2009 s.525 - 529

	<ul style="list-style-type: none"> • Uddrag fra tyskerne nation og stat i Tyskland 1815 - 1988. nr. 43 - 44 af den jyske historiker 1988 red. Per Klüver. S. 87 - 90 om Bismarcktiden og 101 - 102 om Wilhelmtiden • Uddrag fra tyskerne nation og stat i Tyskland 1815 - 1988. nr. 43 - 44 af den jyske historiker 1988 red. Per Klüver. S. 36 - 42 om forskellige reformer af Preussen som bliver mere eller mindre gennemført. • Kilde: Law Against the Publicly Dangerous Endeavors of Social Democracy from October 21, 1878* • Kilde: "Pulpit Law" (December 10, 1871) • Uddrag Tyskland 1871 - 2000 af Michael Klos s. 36 - 37
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - –reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - –anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - –formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid - –demonstrere viden om fagets identitet og metoder. - formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historiebrug og -formidling - historiefaglige teorier og metoder. - –politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, klasseundervisning og gruppearbejde
sidetal	80 sider
Omfang	14 blokke af 95 minutter